

skulle skyldsettes paany. Det kunde vel ved første Diefast synes at være et aldeles billigt Forlangende, at det Hartkorn, der saaledes er bleven ført til Afgang, atter kunde blive ført til Tilgang, saa at Communerne kunne faae Afgift af dette Hartkorn. Den ærede Rigsdagsmand har imidlertid herved forbigaaet en meget væsentlig Omstændighed, den nemlig, at denne Foranstaltning, at føre hiint Skovhartkorn til Afgang kun er et enkelt Led af Foranstaltningerne paa Arvesæstegodsset paa hele Frederiksborg Amt, og at der paa samme Tid blev tillagt Communerne saadanne Fordele af Statskrovene og Statens Domanier paa Amtet, at Byrden for Staten stiger til omtrent 15000 Rd. om Aaret. Communerne stille nu Sagen saaledes, at, naar man har spurgt dem, om de vilde renoncere paa disse særegne Fordele, som de — noget nær de meest velhavende Communer — Aar for Aar trække af Statskassen og som ere fordeelte paa det hele Amt, naar man, forsaavidt det afgaaede Hartkorn kunde udfindes, og ialt Fald calculatorisk, lod Hartkornet komme til igjen at paahvile Skovene, svare: Nei, vi vilde beholde, hvad Kongen har givet os, men vi vilde oven i Kjøbet have Hartkornet sat paa Skovene og Bidrag af det til Communerne. Dette har nu Domainebestyrelsen modsat sig og sagt: have I efter Loven Ret til at fordre Skovene skyldsatte, saa procedeer med os, saa kunne I jo faae Ret, hvis I have den; men skal man kun gaae efter, hvad der er billigt og ligeligt, saa vilde vi ikke baade give et stort Bidrag af Statskassen til en Mængde Communer i disse Amter og oven i Kjøbet paatage os denne nye Byrde, hvis Afgang udgjorde een af de mange Foranstaltninger, som i Aarene nogle og flirs bleve trufne til Arvesæstegodssets Bedste og store Fordeel, idet ogsaa Gaardene som bekendt bleve givne i Arvesæstet uden Kjøbesum for en meget moderat Afgift, der maaskee nu paa mange Steder ikke repræsenterer Tiendedelen af Gaardens Salgsværdi. See, mine Herrer! det er Forholdet, og jeg maa gjøre opmærksom paa, at Domainebestyrelsen og den Minister, der har denne Bestyrelse, vil modsætte sig en speciel Lov for disse enkelte Districter. Have Communerne en lovlig Ret, saa kunne de, som

sagt, gjøre den gjældende, men have de ikke en saadan Ret, saa have de, saaledes som disse Communer ere blevene behandlede af Staten ved hele dette Forholds Ordning, ikke Billighed for sig.

Det Spørgsmaal derimod, som jeg ved denne Leilighed havde forberedt mig paa at ytre mig om, og som jeg troer har megen Interesse for Thinget, er Skovenes Stilling til Skatteforholdet. Jeg skal ikke her gaae ind paa, at den ældre Skyldsatning ikke var saa urimelig, som den er bestreven, thi det er dog vitterligt, at Forholdene i de henved 200 Aar, der snart ere hengaaede siden den Tid, ere blevene meget forrykkede, navnlig er der ogsaa Skove, som have overordentlig meget Hartkorn, og dertil høre netop Statskrovene i 2 andre Districter, det petersgaardiske og falksterke, og fremfor alt Plantagerne i Jylland, der ere aldeles overbebyrdede med Hartkorn; man har der tildeels givet Staten en Foræring, som blev meget kostbar, idet Jorderne slet ikke vare Skattebyrden værd, og derimod ført en heel Mængde Hartkorn over paa det Amt, som blev beplantet. Ligeledes har man ført Alger og Engs Hartkorn over paa Skove, f. Ex. paa Falkster, hvorved saaledes en Skov med 3 til 400 Edr. Land er ansat til 130 Edr. Skovskyld. Dette viser, at der ogsaa gives Exempler i modsat Retning af dem, den ærede Rigsdagsmand anførte med Hensyn til Statskrovene. Det er imidlertid vist og sandt, at Skovskylden er aldeles uligelig fordeelt, og slet ikke svarer til Skovenes Værdi, thi Skovskylden er i det Hele taget, sammenlignet med Skovenes nuværende Værdi, saa ubetydelig, at der svares langt mindre Skat af Skove end af anden fast Eiendom. Det kunde derefter synes, at to Ting maatte være ønskelige, dels en ligeligere Fordeling af Hartkornet paa Skovene og dels en anden Skatteansættelse af Skovene, saaledes at den blev nogenlunde lig med Ansættelsen af andre Eiendomme. Men jeg maa hertil bemærke, at der i begge Henseender lader sig gjøre meget betydelige Indvendinger. Hvad Fordelingen af Hartkornet angaaer, saa er det vitterligt, hvor meget den nye Matriculering af Alger og Eng kostede, og for dem, der kjende Skovvæsenet, og vide, hvormed der hører til at boni-